

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/68/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417210689
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2017:6417210689.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa : T. B., nar. X.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa matky X. J. rod. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XXX, toho času bytom A. XX, okres H. a otca B. M., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, N., toho času bytom J. d'X., via M. O. XX, S., D., o návrhu starých rodičov A. U., nar. XX.X.XXX a Q. U., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom B. XXX/XXX, A. U., okres D., zastúpených Mgr. Jurajom Šimunym, advokátom, AK so sídlom Nám. M. R. Štefánika 30/33, Topoľčany, na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku, takto

rozhodol:

I. Návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.

Navrhovatelia A. U., nar. XX.X.XXX a Q. U., nar. XX.X.XXXX sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.11.2017 domáhali, aby súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bude upravený ich styk s mal. vnučkou T. B., nar. X.XX.XXXX, v rozsahu každý páry týždeň v kal. roku od piatku 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že maloletú si prevezmú v mieste bydliska dieťaťa a na tom istom mieste ju včas a riadne odovzdajú. Neodkladné opatrenie žiadali nariadiť do právoplatnosti rozhodnutia o zverení mal. dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedli, že dňa 13.6.2017 sa ako starí rodičia maloletej T. B., nar. 6.XX.XXXX domáhali na Okresnom súde Topoľčany o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh bol prijatý na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9P/136/2017. Starí rodičia majú vážne výhrady k starostlivosti matky k maloletým deťom, najmä o mal. T., hlavne to, že si nezabezpečila riadne bývanie pre seba ani pre deti, nie je im schopná poskytnúť harmonické prostredie, domov, jej partner bol údajne opakovane trestne stíhaný, že sama čelí policajnému preverovaniu za krádež peňazí. Taktiež apelovali na súd, aby preveril celú situáciu, pretože vnučka T. sa im sťažovala a chcela by byť zverená do ich starostlivosti. Stará matka Q. U. pracuje v I. H. N. L. ako ekonómka, okrem toho pracuje v Stavebninách Hayden, Topoľčany. O. otec Štefan U. je invalidný dôchodca. Sú vlastníkami 3-izbového bytu vo Veľkých U., Ul. B. XXX/XXX, kde majú vytvorené vhodné podmienky pre svoju vnučku. Maloletá T. považuje byt starých rodičov za svoj domov, nakoľko matka aj s maloletou u navrhovateľov bývali. Maloletá T. navštevovala ZŠ vo A. U. a starí rodičia ju vodili do školy aj zo školy. Myslia si, že by maloletá mala u nich stabilné prostredie. Ich dcéra X. B. neustálymi zmenami bydlísk a partnerov nezaručuje maloletej pokojné a harmonické detstvo. Starí rodičia majú s vnučkou vybudovaný výborný vzťah, starali sa o ňu, chodili za ňou do školy a boli s ňou v pravidelnom kontakte. Zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj z vyjadrenia matky dieťaťa vyplýva, že maloletá T. spolu s matkou sa toho času zdržujú v obci A.. V obci A. si prenajali byt a vykonávajú rekonštrukciu rodinného domu č. XXX, ktorý si zakúpili. Maloletá navštevuje Základnú školu v Žarnovici, teda dieťa má obvyklý pobyt v obvode súdu Žiar nad Hronom. Matka bráni svojim rodičom v kontakte s maloletou. O. rodičia nemajú o maloletej žiadne informácie a obávajú sa pretrhnutia ich

dobre vybudovaného vzťahu. Nakoľko sa matka presťahovala do obce A., obvod Okresného súdu Žiar nad Hronom, Okresný súd Topoľčany vydal dňa 10.10.2017 uznesenie spis. zn. 9P/136/2017, ktorým o návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov rozhodol tak, že prenáša príslušnosť na Okresný súd Žiar nad Hronom, ktorému bude po právoplatnosti uznesenia spis postúpený. Spis bol z Okresného súdu Topoľčany postúpený na Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 14.11.2017. Na základe vyššie uvedených skutočností, kde je osvedčená danosť nároku starých rodičov a jednoznačne vyplývajúca potreba nariadiť také neodkladné opatrenie, ktorým budú dočasne upravené pomery účastníkov konania, tak aby do rozhodnutia súdu vo veci samej bol zabezpečený osobný kontakt starých rodičov s maloletou T. B..

2.

Uznesením č.k. 26P/68/2017-33 zo dňa 1.12.2017 súd maloletej pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica.

3.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

4.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Po posúdení návrhu navrhovateľov dospel k záveru, že tento nie je dôvodný a v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zákon v zásade rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení, a to opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov procesných strán (účastníkov konania) alebo opatrenia, ktoré majú zaistiť výkon súdneho rozhodnutia ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, musí byť potreba úpravy pomerov účastníkov naliehavá. Okolnosťami odôvodňujúcimi naliehavosť takejto úpravy v obdobných veciach sú najmä skutočnosti svedčiacie o ohrození či narušení riadnej výchovy, zdravého psychického, fyzického vývinu či výživy maloletého dieťaťa, ktoré by vyžadovali okamžitý zásah.

5.

Z charakteru navrhovaného neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov do rozhodnutia súdu vo veci samej. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd nerozhoduje na základe "štandardného" dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uskutočňuje najmä formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so

zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné. Navrhovatelia sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhajú dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov vo vzťahu k úprave stretávania s mal. vnučkou T. B., do rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh na zverenie dieťaťa do NOS si podali na Okresnom súde Topoľčany dňa 13.6.2017 pod sp. zn. 9P/136/2017, pričom uznesením č.k. 9P/136/2017-52 zo dňa 10.10.2017, právoplatným dňa 18.10.2017 bola prenesená príslušnosť na Okresný súd Žiar nad Hronom. Konanie je na tunajšom súde vedené pod sp. zn. 5P/55/2017. V konaní doposiaľ nebolo rozhodnuté. Matka vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 31.7.2017 vyjadrila jednoznačný nesúhlas s návrhom svojich rodičov. V spise sa nachádzajú správy príslušného ÚPSVaR Topoľčany zo sociálneho prieskumu zo dňa 27.7.2017 a 5.10.2017, z ktorých súd zistil, že matka je na predĺženej materskej dovolenke so synom M., nar. XX.X.XXXX, ktorého otcom je jej partner M. J.. Z manželstva má ešte syna X. B., nar. XX.X.XXXX, ktorý bol zverený neodkladným opatrením OS Topoľčany sp. zn. 9P/112/2017 zo dňa 15.8.2017 do starostlivosti otca W. B., bytom T. č. XX. Matka s mal. deťmi bývala naposledy u svojho partnera v U. a predtým u svojich rodičov, ktorí ju podľa jej vyjadrenia z domu vyhodili. Spolu s partnerom zakúpili v dražbe rodinný dom č. XXX na A., ktorý začali rekonštruovať a zatiaľ bývajú v prenájme na adrese A. č. XX. Jej partner M. J. je zamestnaný v stavebnej firme v B. pri S..

6.

Súd požiadal orgán SPODaSK - ÚPSVaR Žiar nad Hronom, pracovisko Žarnovica o prešetrenie aktuálnych rodinných a sociálnych pomerov v mieste bydliska matky a mal. dieťaťa, pričom z písomne podanej správy zo dňa 6.12.2017 bolo zistené, že matka maloletej sa dňa 13.10.2017 vydala za svojho partnera M. J.. Toho času bývajú v obci A., v prenajatom dome, ktorý je kompletne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku. Okrem mal. T. s nimi býva aj mal. syn M. J.. Rodinný dom č. XXX, ktorý nadobudli v dražbe je stále v rekonštrukcii. Je zjavné, že stavebné úpravy výrazne pokročili. Dom má novú strechu, postavené nové priečky, vybetónovanú podlahu, je už zavedená voda, vybudovaná kanalizácia a kúrenie na pevné palivo. Sú urobené stierky, WC a kúpeľňa sú už kompletne zariadené a funkčné. Podľa vyjadrenia matky, do domu sa chcú nasťahovať do dvoch týždňov. Sociálne šetrenie bolo vykonané v ranných hodinách, kedy mal. deti boli doma. Mal. T. bola oblečená, umytá, pekne upravená a pripravená na odchod do školy. Počas návštevy bola veselá a komunikatívna. Bezprostredne odpovedala na otázky aj sama rozvíjala rozhovor. Uvedla, že navštevuje 2. ročník ZŠ v H.. V škole sa jej darí, má nové kamarátky. Ukazovala i žiacku knižku, v ktorej mala jednotku, dvojku a päťku. Päťku mala zo dňa 23.10., k čomu vysvetlila, že vtedy prišla za ňou babka do školy a nevedela sa sústrediť. Babka jej povedala, že pôjdu na súd a zoberú ju mamine a bude bývať s nimi. Maloletá sa vyjadrila, že u nich nechce byť. Na otázku, či by chcela, aby ju starí rodičia prišli navštíviť, keby sa dohodli s maminou, odpovedala, že áno, ale len na chvíľu. Ďalej zo správy vyplýva, že obidve mal. deti sú evidované v ambulancii detskej lekárnky MUDr. N.. Matka navštevuje ambulanciu pri akútnych ochoreniach detí (naposledy dňa 27.11. s mal. M.). Všetky prehliadky a očkovania majú splnené. Mal. T. navštevuje ZŠ R. Kráľa v H., kde sa už adaptovala. Podľa informácií od triednej učiteľky, spolupráca s matkou je na dobrej úrovni, matka sa kontaktuje, zaujíma o prospech dieťaťa a v prípade potreby sa dostaví do školy. Starí rodičia boli v škole za mal. T. len jedenkrát, školu kontaktovali za účelom stretnutia viackrát. Stretnutie im triedna učiteľka umožnila. Matka potom informovala triednu učiteľku, že si neželá, aby sa starí rodičia s maloletou stretávali. Ďalšie stretnutia neboli už sprostredkované aj z dôvodu, že škola nie je vhodný priestor na stretávanie starých rodičov a dieťaťa počas vyučovania. Matka má výhrady k stretávaniu sa mal. T. so starými rodičmi, ale v rámci zachovania rodinných väzieb je ochotná súhlasiť s občasným stretávaním napr. jedenkrát mesačne v jej prítomnosti na 1 - 2 hodiny. Predtým však má záujem o stretnutie s rodičmi, aby si vydiskutovali problémy medzi sebou a nezaťažovali tým mal. T.. Matka s rodičmi nie je v kontakte, nevideli sa už rok.

7.

Z citovaného ust. § 25 ods. 5 Zákona o rodine síce vyplýva možnosť úpravy styku mal. dieťaťa s blízkymi osobami, za ktoré sa považujú aj starí rodičia, avšak ide skôr o výnimočnú úpravu, ktorá musí byť v prvom rade odôvodnená záujmom mal. dieťaťa. V zmysle článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Navrhovatelia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili (aj v kontexte s návrhom na zverenie maloletej do NOS) tým, že matka nie je schopná vytvoriť stabilné a harmonické prostredie, domov, opakovane striedala bydliská i partnerov, teda nemá podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o mal. dieťa. Podľa navrhovateľov i mal. Liliana chce byť zverená do ich starostlivosti. Na základe vyššie uvedeného však možno konštatovať, že doposiaľ neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by mali svedčiť o

nedostatočnej starostlivosti o maloletú zo strany matky. Podľa aktuálnej správy orgánu SPODaSK, matka starostlivosť o mal. T. i svoje ďalšie mal. dieťa M. vykonáva na požadovanej úrovni. Podmienky na bývanie majú zatiaľ zabezpečené v prenájme. Spolu s manželom pokračujú v rekonštrukcii rodinného domu, ktorý kúpili a onedlho sa doňho plánujú presťahovať. Maloletá navštevuje ZŠ v H., pričom spolupráca s matkou je zo strany školy hodnotená kladne. Dieťa je tiež evidované u detskej lekárky a chodí na všetky preventívne prehliadky a očkovania. Pri rozhovore so sociálnou pracovníčkou sa maloletá vyjadrila, že u starých rodičov nechce byť. Ak by ju starí rodičia po dohode s matkou navštívili, súhlasila by, ale len na chvíľu.

8.

Podľa záveru súdu zo zistených skutočností nevyplývajú žiadne poznatky svedčiace o prípadnom ohrození života, zdravia, psychického či fyzického vývinu mal. dieťaťa, či iné okolnosti, ktoré by odôvodňovali bezodkladnú úpravu pomerov účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Navrhovaná úprava styku - v rozsahu každý druhý (párny) týždeň v kal. roku od piatku 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod., sa tiež javí ako značne široká, pričom v takomto rozsahu sa štandardne upravuje styk mal. dieťaťa s rodičom, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Navrhovanou úpravou styku by bolo neprimerane zasiahnuté do rodičovských práv matky, ktorých súčasťou je aj osobná starostlivosť o maloleté dieťa. Samozrejme nemožno a priori vylúčiť ani takúto úpravu styku dieťaťa s blízkymi osobami, avšak len za predpokladu, že by zodpovedala najlepšiemu záujmu dieťaťa, čo v danom prípade nebolo preukázané resp. ani osvedčené. Stretávanie blízkych osôb s mal. dieťaťom sa zvyčajne realizuje prostredníctvom rodičov. Z vyjadrení matky vyplynulo, že stretnutia svojich rodičov a mal. T. pripúšťa, ale najskôr má záujem o stretnutie s nimi, aby si vysvetlili problémy medzi sebou a nezaťažovali tým dieťa. Vzhľadom na dlhodobejšie vážne narušenie vzťahov medzi matkou a jej rodičmi bude vzájomná komunikácia v tomto smere nevyhnutná. Keďže nebola osvedčená nevyhnutnosť okamžitého zásahu nariadením neodkladného opatrenia, súd návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

9.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.